

Kiadóhivatal:
 Molnár-féle nyomdar.-t., Kaszinó
 bazar.
 Az előfizetési pénzek és hirdetések
 ide küldendők.
 Hirdetések
 legjutányosabb számítással, díj-
 szabás szerint
 Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
 Bezerédj István-utca 5. szám.
 Ide küldendők a lapot ér-
 deklő ö-szes közlemények.
 Előfizetés:
 egész évre 10 kor., félévre 5 kor.
 negyedévre 2 kor. 50 fill.
 Néptanítóknak,
 ha az előfizetést egész évre előre
 beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TARSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYENTENYE-ZTÉSI FELÜGYELŐ-SEG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs: JANOSITS KÁROLY.

Felelős szerkesztő: BODNÁR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

A boritaladó.

A magyar szőlőtermelés benne van a válság kellő közepében. Mi is elju ottunk, vagy jövőre már bizonyára eljutunk a tulprodukciónak, a minek természetes következménye az árnyatlás, így a szőlőtermeléssel foglalkozó felmillió bortermelőnek, kereskedőnek még csak nem is lassu, de elég gyors és biztos tönkremenése.

Itt, nagyon is itt van tehát az idő az önmagunkon való segítségre.

Hogyan és miként azonban?

A tulprodukciónak meg nem akaszthatjuk. A hatalmas szőlőtelepítési akció olyan volt, hogy hasonlattal éljünk, mint a legszelbenn illatozó rózsza — vagyis érzik bizony annak már a — tövise is. A szőlőtelepítésnek forszirozása a homokon, lapi helyeken most kezdi éreztetni hatását s valósággal megsemmisüléssel fenyegeti a voltaképpen való helyes bortermelést, amelynek tulajdonképpen ott van a helye, a szántásra kevésbé alkalmas hegyen. Hogy versenyezhesen például az a hegyi bortermelő, ki átlag legfeljebb 25—30 hektoliterre számíthat holdanként, azzal a lapi bortermelővel, aki 80—120 hektolitert is könnyen produkál 1000 ölenként?

Bizony sehogy. A dolognak tehát nem lehet más következménye, minthogy mindig jobban-jobban hanyatlak a bor ára s fogy a hegyi bortermelők száma, ami pedig a magyar borok világhírének biztos hanyatlását is előidézi majd.

Magyarország gazdáinak legelső, legszentebb feladata azért ez időszerint az volna, hogy mentjük meg prima bortermelésünk jövőjét s tartsuk meg számára a világpiacon.

S ezzel a hazafias nemzeti feladattal szemben azonban mit tapasztalunk? Örökös jajgatást, siránkozást s ha nem is ferde, de semmiesetresem a szeg fejére koppintó, egyöntetű eljárást.

Nézzünk csak egy kicsit körül.

A magyar törvényhozás a közhangulat nyomása alatt — hála Isten hatalmas felémelte az olasz borvámot. Tavaly éreztük is ennek némi kis hasznát, az idén azonban már nem s még kevésbé fogjuk érezni jövőre, amikor csakugyan eljutunk a tulprodukciónak. A dolog ugyanis úgy áll, hogy ha végleg el nem is veszítjük eddigi biztos piacunkat, boraink lerakódó helyét, Ausztriát, tény azonban az, hogy oda megcsappan boraink kivitele, mert ott is hatalmas árnyokat öltött a szőlőtelepítés.

Itt fogunk tehát állani rengeteg termésünkkel világpiacon nélkül s azt hisszük, hogy ha az ugynevezett boritaladót eltöröljük, meg van mentve a haza, a magyar bortermelés?

Ne tessék félreérteni. Igenis, el kell törölni a boritaladót. Évek óta hangoztatjuk ezt már lapunkban, de rajta kell lennünk azon is, hogy a saját magunk által

mesterségesen támasztott konkurenciát is mérsékeljük

Bármennyire nagyrabecsüljük is a boritaladó eltörlése ügyében most megindított országos akciót, nem hisszük, hogy a magyar kormány belemeheessen 16 millió biztos állami adónak egyszerűtörlésébe s ha belemegegy is, a bajnak ez is csak ideig-óráig való orvoslása lesz csupán.

A világhírű magyar bortermelés megmentésének igenis van módja, de csakis egy. *Egyenlitsük ki a föld különböző fokú termő erejének és bor-termelői képességének visszasságát, abnormális voltát, amely oka a tulprodukciónak s ezzel az árak bekövetkezett, vagy még jobban bekövetkező hanyatlásának. Tegyük különbséget, hegyi és lapi bor között. Töröljük el a boritaladót teljesen a nagyobb fáradságot, több befektetést igénylő hegyi szőlőre nézve, de igenis ha mérsékeltebb formában is tartsuk meg az adót a lapon termelt szőlőknél.*

Sokan mosolyogni fognak erre. Először is azt vetik fel, hogy miként lehet majd így a boritaladót beszédeni? Hisz van olyan község, ahol a hegyen is meg a lapon is, termelnek szőlőt — ki tudja, a fogyasztásnál, hogy melyik bor hol termelt! Hát bizony, elképzelhető, lesz is visszaélés, de ezen is lehet segíteni. Minden községben tudják ki termel a lapon, el nem lehet titkolni. Tessék tehát a boritaladót nem a fogyasztótól, de az eladótól beszédeni. Az eredmény voltaképpen egy, ennyivel drágább lesz a bor, most meg ennyivel olcsóbb, mert a kereskedő már figyelembe veszi a vételnél az adót, s legalább ennyivel lenyomja az árakat. Ez tehát nem akadály, s hogy a boritaladó ily irányú fentartása indokolt, sőt a magyar borok világhírének megóvása érdekében egyenesen szükséges, álljon itt ez a kis számítás.

Mondjuk, hogy egy hegyi szőlő 20 hektolitert terem ezer ölenként. Ennek ára 30 fillérjével 600 korona. Ugyanolyan nagyságu lapi szőlő azonban könnyen megtermi az 50 hektót. Ennek pedig legmérsékeltebben 15 fillérjével is 750 korona az ára. S melyik szőlő telepítése kerül pedig többre? S a hegyi szőlő munkálása nincsen-e két annyiban, mint a lapié? Világos tehát, hogy a boritaladót csakis a kevesebbe kerülő lapi szőlő bírhatja el. A gazda ott még így is megtalálja busás számítását. Legalább is hoz a földje tízszer annyit, mintha buzát termelne benne. S ha meghagyjuk rajta a boritaladót, nem esik a mostani termelőkön semmi sérelem, csak a mai állapot marad meg. De igen is gátat vetünk a mindjobban-jobban elharapózó új ültetési kedvnek, piaca lesz a lapi bornak és mert boritaladót nem fizet: versenyképessé tesszük a hegyi borokat is s megmentjük ez által azok jó hírnevét s részükre a világpiacon.

A boritaladó eltörlésének csakis így lesz igazi haszna. Egyébként semmi, sőt egyenesen kárral jár. Örült versenyt zuditunk vele a hegyi szőlőkkel vesződik nyakába,

mert még nagyobb lesz a tulprodukciónak, százan meg százan sietnek a lapok beültetésére, hiszen a boritaladó eltörlésével 8—12 korona tiszta nyereség minden hektó után teljesen kizár a hegyi bor részéről minden versenyt. Ekkor pedig vége, örökre vége a magyar borok már is nehezen visszazerezhető jóhírűvének. Becsukhatjuk a boltot, vagy inkább a pincét egészen. Ha Magyarország az ő délibabos rónáin könnyű vinkót termel s bortermelésre igazán alkalmas hegyein pedig nem tud acélos buzát teremteni, ez lesz csak az igazi nemzeti veszedelem.

Töröljük el tehát a boritaladót, de a fent leírt módon. Megtalálhatja így a számítását mindenki, az állam, a gazda, a lapi, de kivált a hegyi bortermelő és ismét versenyképes lesz a jó magyar bor kinn a világpiacon.

Hogy az legyen, ennek előmozdítása, azt hisszük, sürgős szükség, elsőrendű nemzeti kötelesség és hazafias feladat!

B.

Tiltakozó népgyűlés a boritaladó ellen.

Lapunk más helyen elmondjuk ugyan speciális véleményünket a boritaladóval szemben, mindez azonban nem akadályoz meg abban, hogy a legmelegebb szimpáthiával ne kíséreljük azt az ugyszólván: létfontosságú folyó küzdelmet, amelyet a magyar szőlősgazda közönség folytat a boritaladó eltörlése érdekében.

A mozgalom most már országos jelleget öltött. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete 21-én fél 9 és 10 óra között tiltakozó gyűlést rendez Budapesten, a Tattersal nagy csarnokában, amelyen sok ezer vidéki szőlősgazda vesz részt. A hazai bortermelést annyira megbénító boritaladó teljes eltörlését fogják itt követelni, kivátkozva Franciaország példájára, ahol ennek az adónak eltörlésével a bortofgyasztás mindjárt az első évben 18 millió hektoliterrel emelkedett, továbbá Skóciára, hol az 1822-ben keresztül vitt adó leszállítás az évi fogyasztásnak 300 százalékkal való emelkedését eredményezte.

De ezt megelőzőleg tiltakozó gyűlések lesznek az ország minden nagyobb bortermelő helyén, így Tolnavármegye területén is.

Az itteni mozgalom élén *Jeszenszky Andor*, a vármegyei gazdasági egyesület érdemes elnöke áll, ki folyó hó 14-én ez ügyben szűkebb körű értekezletet hívott Szekszárdra össze.

Az idő rövidege miatt a vidék gazdáit már nem lehetett meghívni, illetve a rendezésbe belevonni, így az értekezleten jobbra szekszárdiak vettek részt. Jelen voltak *Boda Vilmos*, *Simontsits Elemér*, *Orffy Lajos*, *Sass László*, *Nits István*, *Molnár József*, dr. *Leopold Kornél* és *Bodnár István*.

Az értekezlet *Jeszenszky Andor* indítványára kimondta, hogy teljes erejével csatlakozik a megindított mozgalomhoz, rajta lesz, hogy Tolnavármegye minél nagyobb számmal legyen képviselve a budapesti tiltakozó gyűlésen, de már ezt megelőzőleg itt is tiltakozó gyűléseket rendeznek több helyen, például: Szekszárdon, Dunaföldváron, Pakson, Bonyhádon.

A szekszárdi tiltakozó gyűlést *Boda Vilmos* e hó 18-ának d. e. 11 órájára már össze is hívta a polgári iskola udvarára.

A szekszárdi, bonyhádi, dunaföldvári paksi

népgyűlések tiltakozó határozatait aztán sok ezer aláírással ellátva felküldik a Magyar Szó-
lősgazdák Országos Egyesületéhez, amely azo-
kat az e hó 21-iki gyűlésen hozandó határo-
zati javaslatával együtt a kormányhoz juttatja.

A szekszárdi tiltakozó gyűlés iránt már is nagy az érdeklődés, de kívánatos, hogy a vidéki gyűlések is mennél népesebbek legyenek.

Azonban ugyilátszik felesleges itt minden további buzditás. Gazdáinkat felrázta a vesze-
delem nagysága, soha nem tapasztalt buzgalommal tömörülnek, így a budapesti közgyűlés is óriási látogatottságu lesz. Például Szekszárdon felmerült egy külön vonaton való felrúdulásnak eszméje is, annyi sok a jelentkező. Ha a külön vonat összehozása nem sikerül, a résztvenni óhajtok kedvezményes áru vasuti jegyet szerezhettek a »Hangya« egyesület útján.

A tisztviselők lakbérére.

Az egész ország tisztviselőikara mozog, hogy az új lakbérosztályba sorozás alkalmával jogos igényét kielégítést nyerjen. A szekszárdiak vártak csak türelemmel egész mostanáig, de mert nem valami kedvező hírek szállingóznak a lakbérosztályba sorozás felől, végre ők is akcióba léptek.

Folyó hó 14-én délután nagyobb deputáció kereste fel *Apponyi* Géza gróf főispánt, hogy felkérje a tisztviselők jogos óhajának oda-
fenn való tolmácsolására.

A küldöttséget *Simontsits* Elemér alispán vezette. Rövid, tartalmas beszédben vázolta az itteni miserábilis lakbér állapotokat s különösen hangsúlyozta, hogyha a miniszter el nem tér attól a szándékától, hogy a lakbért az itt ösze-
sziert három szobás lakások után fizetett évi bérösszegek alapján állapítsa meg, a szekszárdi tisztikaron oly égbekiáltó sérelem esik, amely igazán ritkítja párját. Itt először nincsenek is megfelelő 3 szobás tisztviselői lakások, amelyeket összeirtak nedvesek, sötétek, a külvárosban levő, jobbára udvari kényszer-lakások — azok is oly drágák, hogy a valóságban még egyszerűen annyi bért fizetnek értük, mint a mennyit a házbéradó vallomások kitüntettek. Szekszárdon ugyanis egész rendszer a házbérvédelem eltitkolás. Ha tehát a lakbért a türelmes papíron bevallott házbérek alapján állapítják meg, akkor a tisztviselők egy néhány ember kapzsúsága folytán a legnagyobb igazságtalanság áldozatai lesznek. Tisztviselőtársai nevében arra kéri tehát *Apponyi* Géza gróf főispánt, hogy személyes közbenjárásával hárítsa el a csapást az itteni lelkes tisztikarról s hasson oda, hogy a lakbér a tervezet 80%-ában állapíttassék meg.

Főispánunk a legnagyobb jóakarattal fogadta a küldöttséget, alaposan, kimerítő részlete-
tességgel informáltatta magát s készséggel ígerte meg személyes közbenjárását s értesülésünk szerint a szekszárdi m. kir. pénzügyigazgató-
ságtól már be is kívánta az ezen ügyre vonatkozó összes aktákat.

A tisztviselők tehát ugylátszik, jó kezekbe tették le igazságos ügyüket s ha még nem késő, bizonyára lesz is sikere főispánunk hathatós közbelépésének.

A tisztviselők lakbérügyével egyébként a most szerdai közigazgatási bizottsági ülés is foglalkozott. *Simontsits* Elemér alispán indítványára felírt a pénzügyminiszterhez, hogy a pénzügyigazgatóság által, a lakbér megállapítása végett felterjesztett adatok — az itteni nagymérvű lakbér eltitkolás miatt a valóságnak meg nem felelők, sőt éppen amiatt, — bár a hivatal hibáján kívül — egyenesen hamisak, így a lakbér megállapításánál helyes kiindulási alapul egyáltalán nem szolgálhatnak, miért is sürgős helyszíni vizsgálatot kértek a minisztertől, ki mielőtt döntene, bizonyára teljesíteni fogja a közigazgatási bizottságnak, ennek a való tényállást tüzetesen ismerő illusztris hatósági szervnek a legtisztább igazság által támogatott kérését.

A gyönki székhely kérdése.

A gyönki járási székhely ügyében hozott közgyűlési határozatot jóváhagyó miniszteri rendeletet a belügyminiszter megsemmisítette, a Jeszenszky Andor és társai által beadott feleb-
bezésék elbírálása után Gyönk község határozatát és az ezt jóváhagyó közgyűlési határozatot megváltoztatta, illetve feloldotta és a köz-
séget új határozatot hozatalra utasította.

A közgyűlési határozatot azért volt megváltoztatandó, mert a vármegye közönségét a

határozatban foglalt azon kijelentés megtételé-
nél, hogy a simontornyai járás székhelyét Gyönk-
ön továbbra is meghagyja, egyedül az a szán-
dék vezethette, hogy Gyönk községet jogi biz-
tosíték birtokába helyezze a tekintetben, hogy a község áldozatkészségének jutalmául a végleg-
esítés biztosítására irányuló kérelméhez ké-
pest, a járási székhely állandóan Gyönkön maradjon.

Holott a vármegye közönsége szervezeti szabályrendeletének a járási székhelyeket meg-
állapító rendelkezését megváltoztatni senki sem kérte, ily irányú indítvány be nem adatott, a jogerős szabályrendelet tehát további megerő-
sítésre nem szorul, a szabályrendeleten tulmenő biztosítéknak pedig sem helye, sem értelme nem lehet.

A község határozata azért volt feloldandó s azért kell új határozatot hozni, mert a község áldozatkészségét abban a reményben tette, hogy a járási székhelynek véglegesítése tekintetében intézményes biztosítékot nyerend.

A községnek tehát újból mérlegelnie kell, vajjon a kérdéses biztosíték nélkül is helyt áll-e áldozatkészsége mellett, továbbá, hogy tisztában lehessen azzal, miszerint a járási székhely megtartását csak az e tekintetben döntő körülmények kedvező alakulásától várhatja, amelyhez a járási székház rendelkezésre állta bizonyára számottevő tényezőzt szolgáltat.

A bonyhádi főgimnázium új épületének felavatása.

— Saját tudósítónktól. —

A bonyhádi ág. h. ev. főgimnázium fel-
avató ünnepsége f. hó 12-én zajlott le. Az egy-
házmegyei elnökség, a gimn. felügyelő s néhány vidéki vendég már 11-én d. u. megérkezett. A gyönki és csurgói ref. gimnázium, a soproni ev. főgimnázium képviseltette magát személye-
sen, egyesek, intézetek levél és távirat útján jelentették, hogy léleken jelen vannak.

11-én este ismerkedő összejövetel volt az Oroszlán-szálló éttermében. Maga az ünnepség 12-én d. e. 9 órakor kezdődött. Az ev. és ref. ifjúság zászló alatt vonult az ág. ev. templomba, hol a »Jövel Szent Lélek Uristen« elhangzása után *Faik* Henrik ev. vallásánár mondott lélekemelő imát, mire az egybesereglett közönség az »Erső várunk«-at énekelte. Ekkor *Gráf* József bonyhádi lelkész szépen kidolgozott s nagyhatással előadott beszéde következett, mely visszatekintett a múltba s Isten segédelmét kéri a jövőre. Az »Erső várunk« végversszaka zárta be az istentiszteletet, mire a tanulóifjúság s a megjelent vendégek az iskola új épületének dísztermébe vonultak, melyet a szó szoros értelmében zsufolásig megtöltöttek. A be nem férő közönség s a tanulóifjúság nagy része az énekkarral együtt a széles folyosóról hallgatta végig az ünnepséget. A díszterem első sorai-
ban találjuk az elnökség oldalán *Perczel* Dezső v. b. t. t., gr. *Apponyi* Sándort, *Weber* János orsz. képviselőt, a bonyhádi és vidéki intelligenciát tekintélyes számmal. A többi sort a hölgyeknek díszes sora foglalta el.

Az ünnep műsorán első helyt *Hazslinszky* Géza gimn. felügyelő lépett a szónoki emel-
vényre s megnyitván az ünnepséget, üdvözölte az egybegyűlt vendégkoszort, majd az emel-
vény balján zászló alatt álló tanulókhöz fordult s meleg szavakkal buzditotta őket köte-
lességeik teljesítésére. Rá fölhangzott a folyo-
són a 103. zsoltár, melyet a főgimnázium ének-
kara adott elő *Martin* György tanító vezetésével. Következett *Horváth* Sándor főesperes-
nek eszmékben és ismeretekben gazdag, gyö-
nyörűen kikerekített s választékos nyelven elő-
adott fölavató beszéde, mely az iskola nagy fontosságát a világtörténelemből vett találó példákkal fejtegette. A mély hatást tett, lebilin-
cselő szónoklat után *Sántha* Károlynak lelkes alkalmi költeményét szavalta el a »Szavaló kör« 3 tagja. A közönség élénk tetszéssel fogadta az előadók törekvését, mire azután a folyosó énekkara finom összhanggal énekelte az »Isten, ki fent uralkodik« kezdetű éneket, melynek elő-
adása valóban méltán aratott tapsot a közönség részéről. Hatodik helyen egy unalmasnak ígérkező pont következett: az építés története, de a közönség nagy figyelemmel hallgatta vég-
ig a nehéz munka lefolyását, a »föppallér« tömör, formás előadásában. A lélekemelő ünne-
pet *Szeniczey* Géza egyházm. főfelügyelő lelkes szavai zárták be, mire az egybegyűlt nagy közönség a Himnusz akkordjait együtt zen-
gette a lelkes diáksággal, mely többször hal-

latta élénk tapsát a széles folyosó visszhangzó mennyezete alatt.

Délben egy órakor 120 teritékű diszebed volt az Aranyoroszlán-szálló nagytermében. Az előbb ünneplő közönség társas együttlétben örvendett a nagy napnak, mely korszakot alkot az iskola történetében. A harmadik fogásnál *Szeniczey* Géza szólasra állott fel. A közönség állva hallgatta végig a királyra mondott első pohárköszöntőt. Utána *Horváth* Sándor a kormányra, *Hazslinszky* Géza Tolnavarmegyére, *Tomka* Gusztáv Bonyhád nagyközség társadal-
mára, *Gyalog* igazgató az iskolák képviselőire (Gyönk, Csurgó, Sopron) s azután *Spitkó* és *Várady* főigazgatókra, *Marhauser* Imre az egy-
házkerületi elnökségre, *Beke* Andor a fenntar-
tóságra, *Faik* Henrik a különböző vallásfeleke-
zetekre emelt poharat. Ezután gazdag sorozat-
ban következett dr. *Jozgits* János, *Hollós* János, *Weber* János, dr. *Schvets* Antal, dr. *Rózenthal* Tóbiás, *Reich* Sándor, *Baky* István, *Szakáts* Imre, *Marhauser* Imre, *Eöszé* Zsigmond, *Perczel* Dezső, *Hazslinszky* Géza, *Gyalog* István és *Biczó* Zsigmond felköszöntője.

Gyalog igazgató általános érdeklődés köz-
zepette olvasta föl a rokoniskolák s az iskola iránt érdeklődő, de az ünnepségen meg nem jelenhető jóakarók üdvökívánatait. Gr. *Apponyi* Géza főispán már korábban levélben fejezte ki sajnálatát, hogy hivatalos funkció Budapestre szólítja; *Spitkó* Lajos és *Várady* Károly főigaz-
gatók gyönyörű levélben üdvözlük a kis intézetet. *Simontsits* Elemér alispán, dr. *Rätz* Ottó (Sopron) *Koritsánszky* Ottó, *Szítik* Lajos, *Zsilinszky* Mihály, *Grósz* Ábris; a pozsonyi ev. lyceum, a késmárki, aszódi, csabai, felsőlövői főgimnáziumok, a soproni theol. és képezde, a szekszárdi polgári fiúiskola távirati üdvözlöt küldött.

A mindvégig lelkes hangulatban folyó diszebed 4 óra tájban ért véget. De a közönség nem széledt még el; részt vett az esti tánc-
mulatságon, melyet a főgimn. tanuló ifjúság rendezett az ünnepély alkalmából. S az ifjúság barátai örültek az ifjak vig kedvének, örültek a mindvégig rendben, illedelemben folyó, kellemesen szórakoztató táncestélynek, mely a hajnali órákig kedélyesen eltartott s erkölcsi és anyagi tekintetben egyaránt sikerültnek mondható. Az estély jövedelmét a tanulmányi kirándulások alapjára fordítja a rendezőség s a kirándulások ügyét szíven viselő közönség kerek összegben 370 korona bevétellel mutatta ki érdeklődését a tanulmányi kirándulások iránt. A fölülfizetők nevét a »Bonyhád és Vidéke« fogja közölni, a szíves adakozóknak az intézet e helyen is hálás köszönetét nyilváníti.

Az ünnepség véget ért. Ismét a munka következik. Mert az iskolának épülete új ugyan, de az új iskolában az iskolának régi munkásszelleme működik.

V Á R M E G Y E.

A közigazgatási bizottság ülése.

Tolnavarmegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését folyó hó 14-én tartotta meg, gróf *Apponyi* Géza főispán elnökléte alatt. Jelen voltak: *Simontsits* Elemér alispán, *Forster* Zoltán főjegyző, *Kurz* Vilmos árv. elnök, *Brey* Imre pénzügyigazgató-helyettes, dr. *Hangel* Ignác főorvos, *Toth* Ödön főügyész, *Tihanyi* Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Alaos* Zoltán kir. főmérnök, *Beke* Ferenc kir. ügyész, *Sass* László közigazd. előadó, *Sigora* Lajos th. állatorvos, *Orffy* Lajos, *Jeszenszky* Andor, *Török* Béla, gróf *Széchenyi* Sándor, *Kováts* S. Endre, *Bernrieder* János.

Alispáni jelentés.

Simontsits Elemér alispán jelentése szerint szeptember hónapban az alispáni hivatalhoz 1236 ügydarab érkezett. A közbiztonság zavartalan volt. Fegyelmi eljárás nem fordult elő, rendbirságolás azonban egy esetben alkalmaztatott.

Közegészségügyi jelentés.

Dr. *Hangel* Ignác főorvos jelentése szerint szeptember hónapban a közegészségi állapot kedvező volt. Az 1908 évi védhimlőoltás be van fejezve. A kolera elleni óvintézkedés s főképp az általános köztisztaság céljából a vármegye minden községe kivétel nélkül meg lett vizsgálva s ezen vizsgálatok a járási főszolgabírák közbejöttével felülvizsgáltattak. A Ferenc köz-kórházban 445 egyén ápoltatott.

Mérnöki jelentés.

Alacs Zoltán kir. főmérnök jelentése szerint az utak állapota átlag elég jó volt. Az utépitésekhez szükséges kavics kiszállítása folyamatban van. Az elkészült munkálatok felülvizsgáltattak.

Állategészségügyi jelentés.

Sigora Lajos th. állatorvos jelentése szerint az állategészségügy lényegesen nem változott.

A külföldre irányuló szarvasmarha kivitel nem öltött oly nagy mérvet. Ausztriába az elmúlt négy hónapban kevesebb állatot ekszportálunk, mint az előző évek ezen hónapjaiban. Olaszországba a kivitel július hónapban kezdődött és azóta összesen 2635 drb, még pedig 820 két éven felüli és 1815 drb két éven aluli szarvasmarha szállított el a vármegyebeli rakodó állomásokról. Ezen kiszállított szarvasmarhák származás tekintetében nem mind vármegyékből valók, hanem nagy részük a vármegyékből tartott vásárokon vásároltatott meg, illetve elszállítás végett itteni vasútállomásokra hajtatott fel. A kivitt állatoknak 50 százaléka tinó volt s mivel az állatok 90 százaléka augusztus és szeptember hónapban került piacra, vagyis akkor, midőn az árak már emelkedőben voltak, a pocskolás sem volt oly arányu, mint azt vélelmezni lehetett. Utóbbiakról eltekintve is az apadás, minthogy szarvasmarha állományunk a 105000 darabot megközelíti és a múlt évben 6097 darabbal szaporodott, nem mondható lényegesnek és aggodalmat keltőnek.

Pénzügyi jelentés.

Brey Imre kir. pénzügyigazgató helyettes jelentése szerint szeptember hónapban a különböző adónevekből 499688 kor. 63 fill. folyt be.

Érem-jutalom a magyarosodásért.

Fekete Ágoston prépost, megyebizottsági tag a következő indítványt adta be a legközelebbi közgyűlés elé leendő terjesztés végett.

»Készítsen a törvényhatóság az alapítványi összeg rendelkezésre álló kamataiból a magyar nyelv elsajátításában kiváló iskolás gyermekek jutalmazására akár bronz, akár alumínium érmekeket nemzeti színű szalagon — s ezeket ossza ki ünnepélyesen a jutalmat érdemlő gyermekek között. A kivittel bizza meg a törvényhatóság a vármegye alispánját.»

Az indítvány indokolásában rámutat arra, hogy a magyarosítási jutalmak mostani kiosztásának sem anyagi tekintetben nincs sok értelme, sem pedagógiai szempontból jelentősége. Mert a tanítók lelkes működése folytán az eredmény a magyar nyelv tanításában igen szép s évről-évre elég nagy számú gyermek szolgál rá a kitüntetésre, így a rendelkezésre álló pénzösszeg annyira szétforgácsolódik, hogy abból egy-egy gyermek alig kaphat 1—2 koronánál magasabb jutalmat, sőt az is megtörténik, hogy csak 20—30 filléres jutalmat nyújt az iskola vezetősége. Az érem azonban állandóan ébren tartaná a gyermekek nemes hűségát, ambícióját, aminek következtében az eredmény is kétségtelenül fokozódna.

A pénzügyi szakosztály ülése. A vármegyei pénzügyi szakosztály f. hó 13-án Kovács Seb. Endre vezetésével ülést tartott. Ez alkalommal az 1909. évi költségvetést a következőképp állapították meg:

Szükséglet: I. a) Tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet illetményei 207.220 kor. b) Díjnokok fizetése 21.170 kor. II. Altszti és szolgaszemélyzet fizetése és lakpénze 26.880 kor. III. Altszti és szolgaszemélyzet ruházata 7.233 kor. IV. Hivatalos helyiségek bére 4.980 kor. V. Irodai költségek 15.420 kor. 98 fill. VI. Fűtési és világítási költségek 10.560 kor. 80 fill. VII. a) Utátalányok 15.500 kor. b) Napidíjak és utiköltségek 5.200 kor. VIII. Épületek fenntartása 7.763 kor. IX. Különléte egyéb kiadások 9.880 kor. X. Rabtartási költségek 100 kor. XI. Hivatalos lap költségei 500 kor. XII. Átmeneti kiadások 16.317 kor. 11 fill. XIII. Beruházások 1.900 kor. Összesen 350.624 kor. 89 fill.

Fedezet: I. a) Állami rendes javadalmazás 110.149 kor. b) Állami pótvavadalmazás 183.410 kor. 20 fill. II. Ingatlanok jövedelme 950 kor. III. Alapok járuléka 4.863 kor. 69 fill. IV. Különléte egyéb bevételek 252 kor. V. Pótadó 2%, 48.800 kor. VI. Térítvények 2.200 kor. Összesen 350.624 kor. 89 fill.

Ezután letárgyalták a háztartási alap 1907. évi számadását s azt 403.947'95 bevétellel, 396.446'49 kiadással, 7501'46 maradvánnyal, 44.750'57 cselekvő vagyonnal, 23.537'65 szennvedő vagyonnal, 21.162'92 tiszta cselekvő vagyonnal elfogadták. Megállapították a katonabeszáll. alap 1909. évi költségvetését is.

Kimondták, hogy pótdadói ház és házostály adó után 6%, földadó után 0'55%, egyéb adó után 1'2%-ot vetnek ki.

Végül a szakosztály ama kijelentéssel, hogy ilyen jól előkészített költségvetést már évek óta nem tárgyalt, elismerését fejezte ki a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számla vevőségnek.

VÁROSI ÉLET.

A városi virillisták. A válaszlás alá nem eső városi képviselők 1909. évi névjegyzékének kiigazítására választott küldöttség 1908. évi október hó 26-án és 27-én, mindkét napon d. e. 11-től 12 óráig, a városházán, a polgármesteri hivatalos helyiségben tartja üléseit.

A küldöttségnek, amely a névjegyzéket hivatalból állítja össze, ülései nyilvánosak s mindazok, akik adójuk kétszeres beszámításának kedvezményét igénybe venni kívánják, vagy általában a névjegyzékre vonatkozólag észrevételeket tenni óhajtanak, ezt az ülések tartama alatt a küldöttség előtt megtenni jogosultak.

HIREK.**Csak egy virágszálat!**

Az emberi érzések egyik legnemesebbike a könyörület, amely a szívekben az elhagyottak, a szegények és a betegek iránt él és amely az embert közel viszi az örök szeretet forrásához, az ő Teremtőjéhez.

Az emberi szívnek erre a nemes tulajdonságára építi vállalkozását a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület, amely a könyörület szívek adományából akar istápolója lenni, menedéket és gyógyulást nyújtani a szegénysorsu tudóbetegeknek.

Szívet facsaró olvasmány a tudóvész terjedéséről és pusztításáról összeállított statisztika. Rettenetes a pusztítás, melyet a rémes kór hazánk népében véghez visz. Évenként nyolcvanezer ember hal meg az országban tudóvészben, de mielőtt a halál angyala lezárna áldozatai szemét, ezt a megváltást a kór természete szerint egy hosszú ideig tartó, kínos betegség előzi meg, amely hosszú időre munka és keresetképtelenné teszi azt, akit megtámadott.

Ezeket akar a szanatórium egyesület segíteni olyképen, hogy a társadalom minden rétegének adományából tudóbeteget gyógyító házakat állít fel, melyekben a szegénysorsu tudóbetegeket ápolja, őket a haza munkabíró polgáraitá, a társadalom hasznos tagjaivá tenni és nekik a haza és családjuk érdekében egészségüket és keresetképességüket visszaadni igyekeznek. Az egyesület már állított fel egy tudóbeteget gyógyító házat, ahol állandóan száz szegénysorsu beteget ápol.

Hogy minél több ilyen gyógyító ház létesülhessen és minél több élet legyen megmenthető, az egyesület a belügyminiszter engedélyével évenként országos gyűjtést rendez és pedig halottak napján, amikor az elmuláson elmékedünk és siratjuk elköltözött szeretteinket. A folyó évben, mint erről nem régt már irtunk, gyűjtőtársolyokkal történik a gyűjtés, melyekkel folyó hó 25-től november 4-ig önként vállalkozó jótékony urhölgyek fogják felkeresni és adakozásra felszólítani a nemes szívű emberbarátokat.

A tarsolyokat Simontsits Elemér alispán már szeptember 13-án a járási hatóságoknak, meleg hangu felhívásban felkérve a főszolgabírákat és polgármestert a gyűjtés széles körű és oly mérvben való foganatosítására, hogy annak eredményes volta minél inkább biztosítható legyen.

A gyűjtésnek nagyobb sikere érdekében Apponyi Gézáné grófnő, az Szanatórium-Egyesület társelnöke, főispánunk minden szépért és nemesért lelkesülő neje, f. hó 15-ére értekezletre hívta össze a szekszárdi hölgyeket, akik előtt özv. Simontsits Béláné lelkes szép beszédben ismertette az egyesület magasatos célját és a segítés módját. Javaslatára felkérték a felekezetek lelkészeit, hogy október 25 és november 4-ike között a templomokban való gyűjtést engedjék meg. A mondott időközbe eső vasárnapokon a templomok bejáratánál is fognak tehát lelkes hölgyek gyűjteni a szerencsétlen ember-társaink javát szolgáló egyesület részére.

Már most szíves figyelmébe ajánljuk a közönségnek az egyesület támogatását és az egyesület kiáltványának szavaival zárjuk be sorainkat: »Asszonyok! Leányok! Jó lelkek! Kössetek a halottaitoknak szánt koszoruba egy szál virággal kevesebbet s azt ajánljátok fel a halál pitvarában levő tudóbetegek meggyógyulására.»

Felmentés és kinevezés. Gróf Apponyi Géza főispán, Herczeg Ede kórházi alorvost sajtó kérelmére állásától felmentette; Steinfeld

Géza és Macaver Brutus szigorló orvosokat pedig kórházi alorvosokká ideiglenesen kinevezte.

Ipartanács megalakítása. A Tolnavármegye területén 1909. évben működni hivatott ipartanács a közigazgatási bizottság által ujjáalakított. Rendes tagok; André István és Mehrwerth Ferenc, póttagok Ferner Mihály és Mayer János szekszárdi lakosok lettek.

Eljegyzések. Fricker Ede högyészi r. k. tanító eljegyezte Herbek József högyészi szemlész leányát, Annuskát. — Fischer Sámuel szekszárdi máv. hivatalnok eljegyezte Wollák Malvint Budapestről. — Marth Sándor szekszárdi sütő eljegyezte Szekszárdon Král Annát.

Adomány. Weber János, a bonyhádi kerület tevékeny országgyűlési képviselője, a závodi függetlenségi és 48-as olvasókörnek, melynek díszelnöke, 100 koronát küldött.

Közigazgatási pótbéjárás. Pallós Ignác építési vállalkozó, a pécs—bátaszéki h. érdekű vasut tervezőjének kérelmére a kereskedelmi miniszter a pécs—bátaszéki helyiérdekű vasut közigazgatási pótbéjárását elrendelte s annak vezetésével dr. Hegyeshalmi Lajos miniszteri tanácsost bízta meg. A bejárás október 27-én délelőtt 9 órakor veszi kezdetét Pécs szabad kir. város városházának üléstermében. Bátaszék és Bata községek érdekeltsége részéről a bejárás október 31-én délelőtt 8 órakor lesz a bátaszéki községháznál.

Pápai ünnepély. A szekszárdi belvárosi elemi iskolák tegnap ünnepelték a pápa 50 éves jubileumát. A belvárosi templomban hallgatott ünnepélyes szent mise után a gyermekek a hitoktatók, tanítók és tanítónők vezetésével a kath. kör dísztermébe vonultak, hol pápai himnuszszal kezdődött szép ünnepélyt tartottak. Várkonyi Sándor tanító a pápa gyermekeinek történetét adta elő, dr. Fent Ferenc plébános, szentszéki ülnök a jubileum jelentőségét magyarázta a gyermekeknek, végül a himnuszt énekelték. Közben kis leányok és fiúk verseket szavaltak szépen, értelmesen.

A városok segítése. A verseci tisztviselők kezdeményezésére folyó hó 14-én Budapestben 15 rendezett tanácsu városból és 10 törvényhatósági városból összegyűltek a városi tisztviselők, akik a városi tisztviselők fizetésének javításáról tanácskoztak. Ez az értekezlet magánjellegű volt és csak előkészítő értekezlet gyanánt szolgált a városok kongresszusához, amelyet október 26-án fognak Budapestben megtartani. Ugyanakkor megalakul a polgármesterek országos egyesülete is. A tisztviselők értekezlete az elfogadott határozati javaslatban köszönetét fejezte ki a miniszterelnöknek a 2 milliónak a költségvetésbe való felvételéért és kérte, hogy ezt, mint első segítséget kizárólag a városi tisztviselők fizetésének és lakberillményeinek kiegészítésére fordítsa. A tisztviselők 15-én tisztelegtek a miniszterelnöknel, aki kijelentette, hogy a legjobb indulattal fogadja kérésüket és kijelentette, hogy rajta lesz, hogy a belügyminiszterrel egyetértőleg, akit természetesen ebben a kérdésben a döntő szó illet, kérésüket lehetőleg teljesítsék. A küldöttség ezután gróf Andrássy Gyula belügyminisztert és Hadik János belügyi államtitkárt kereste fel.

A muzeumok és könyvtárak országos szövetsége Szombathelyen folyó hó 11-én tartotta 1908. évi közgyűlését, melyen a muzeumbizottság megbízásából Kovács Aladár muzeumi igazgató is részt vett. Szombathely város közönsége fényes és lelkes fogadtatásban részesítette a szövetségi tagokat és kiküldötteket. A közgyűlés dr. Wlassics Gyula v. b. t. t. elnöklésével leginkább muzeumi szakügyekkel foglalkozott s tisztikarát ujjáalakította. Az ülés végén jelentette az elnök, hogy a szövetséget három helyre hívták meg 1909. évre, mely kijelentés után mindegyik hely kiküldötte is felszólalt, Tolnavármegye muzeumbizottságának kiküldötte is Szekszárd mellett. A közgyűlés a felszólalások után tekintettel arra, hogy Erdélyben még nem volt szövetségi közgyűlés s ott a nemzetiségiek törekvéseinek ellensúlyozására nagy szükség van arra, hogy a magyar tudományos közművelődési tényezők országos szövetsége mielőbb megjelenjen, szótöbbséggel Nagyenyed mellett döntött. Biztos remény van azonban, hogy 1910-ben Szekszárdra fog jönni a szövetség.

Főispáni látogatás. Gróf Apponyi Géza főispán és neje Széchenyi Paula grófnő pénteken d. e. 11-1-ig a helybeli főgimnáziumot nagy érdeklődéssel megtekintették. Jelen voltak az I. oszt. magyar-, a II. oszt. rk. hittanóráján,

a IV. oszt. torna és az V. oszt. rajzórán. Megszemlélték a különböző szertárakat is. Úgy az épület, mint a termék és szertárak modern és célszerű berendezése tetszésüket teljes mértékben megnyertek.

— **Személyi hír.** *Széchenyi* Sándor gróf, v. b. t. t. a folyó, hó 12-én megtartott általános kihallgatás során kihallgatáson volt a királynál.

— **A Segítség Album.** Megjelent a diszes kiállítású Segítség Album, a melyet dr. *Lévai Dezső* olyan gondosan és jó izléssel szerkesztett.

Az Album érdekes tartalmából bemutattunk egy-két rövidebb közleményt:

Leld boldogságot abban, hogy azzal, amid van, szenvedő embertársaidon segítve fájdalom könyveket örömkönyvekké változtasd; így áldást hozol másokra és áldás legyen neveden!

Kis-Tapolcsány, 1908. VIII. 22.

József főherceg.

Kis nemzetek nagy nemzetek mellett csak úgy maradhatnak fenn, ha többet dolgoznak, jobban dolgoznak és olcsóbban dolgoznak, mint a nagyok.

Fadd, *Bartal Béla.*

Simontits Elemér alispán Dunaföldvár lelkes közönségéről emlékezik meg, mely »mindig gyors és bátor a mentés, első a segélynyújtás és áldozatkész a kárpótlás terén« s közleményét így fejezi be:

Ime! A madocsaiak kártalanítása érdekében megindult akcióban is vezet!

E magatartása nemcsak azon jótékony-ságnál fogva bír értékkel, melyet közvetlenül kifejt, hanem szociális jelentőségű hatásától fogva is; mert nemes hagyományaihoz képest újból igazolja a szerencsétleneknek az emberszeretet hatalmába vetett azon bizalmát, mely a sorscsapások sulya alatt elcsüggedt emberi lélek ellentállásának — nagy szerencsétlenségek idején utolsó támasza.

Simontits Elemér.

A szerencsétlenséget csak akkor nehéz elviselni, ha közöny és részvétlenség kíséri; igaz felebaráti szeretetből fakadó segítséggel a csapás elviselése könnyű és a segítség boldogulásunk hatalmas eszközévé lesz.

Gyapa, *dr. Madi Kovács János*
orsz képviselő.

Lévai Dezső szerkesztőn és *József főherceg*en kívül — a következők irtak bele: *Blaháné, Bartal Béla, Csapó Vilmos, Simontits Elemér, dr. Gobbi Gyula, Wigand János, báró Schell József, dr. Madi Kovács János, Rásovsky Julián, Áldor Ödön, Bodnár István, dr. Fent Ferenc, Szeniczey Géza, Vámos Ignác, dr. Leopold Kornél, Hamvay Gyula, Boda Vilmos, Sántha Károly, Pártos Zsigmond, Halmos Ibolya, Földvári Mihály, Molnár Sándor, Székely Géza, Kovács Aladár, Reich Oszkár, dr. Kramolin Gyula, Vajay István, Rabinek Pál, Ketskés Győző, Kircz István, dr. Rubinstein Mátyás, Németh Olga, Bíró Imre, Paráté György, Vastagh Ferenc, Molnár Sándor, dr. Bálint Mihály, Niefergall Nándor, Horváth Ignác, Niertit Béla és még több névtelen. A diszes könyv ára 2 korona. Ajánljuk a jó szívek figyelmébe.*

— **Halálozás.** *Dicenty* Géza, szekszárdi származású ügyvéd — mint lapunk zártakor értesülünk, — tegnap váratlanul elhunyt Budapesten. Holttestét mélyen lesújtott családja haza szállítatja s holnap temetik el.

Pollák Manóné szül. *Deutsch Róza* Szekszárdon folyó hó 13-án, életének 66-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 14-én délután ment végbe. *Dr. Pártos Gyula* szekszárdi ügyvédjelölt a boldogultban édesanyját veszítette.

— **Gemenczi kikotrása.** A gemenczi torkolatot eliszapolta a Duna, ami pedig nagy baj a fa és borkereskedőknek, nem tudnak a hajók kikötni. *Dr. Szentkirályi polgármester* ezért sürgős felterjesztést tett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a Szekszárdra oly fontos Duna-részt kotortassa ki. Ez ügyben az O. M. K. E. szekszárdi fiókja is sürgős felterjesztéssel élt.

— **Fagyapótygár.** Bonyhádön fagyapótygár létesítésén fáradoznak. Lassan, lassan még is megszületik a magyar ipar.

— **Tanulmányi kirándulás.** A szekszárdi áll. főgymn. 4 felsőbb oszt. tanulói ma a reggeli vonattal a baja-bátaszéki hid megszemlélésére anáraival és *Seabó Géza* hitoktatóval Bátaszékre

utaztak, hol az uradalom vendégei lesznek és *Návay* Emil főfelügyelő szíveségéből annak fogatainak mennek ki a vasuti hid munkálatainak megszemlélésére

— **Ebéd a főispánál.** *Apponyi Géza* gróf főispán és neje *Széchenyi Paulá* grófné folyó hó 15-én Szekszárdon ebédet adtak.

— **A nagyszokoly-fürdő ut** kiegészítésére vonatkozólag Nagyszokoly község azt a kérelmet intézte a kereskedelmi miniszterhez, hogy az építést a miniszter a beruházási hitel terhére eszközölje. A miniszter a kérelmet nem találta figyelembe vehetőnek.

— **Rudolf trónörökös szobra.** Az a benyújtott rajongó szeretet, melylyel Rudolf trónörökös iránt viseltetett a magyar nemzet, nagyszerű ünnepévé avatta a néhai trónörökös szobrának hétfőn végbement leleplezését. Vármegyénknek a mult számunkban megnevezett tagokból álló küldöttségét *Apponyi Géza* gróf főispán vezette, aki a vármegye közönsége nevében diszes koszorút helyezett a szoborra.

— **Házszentelési ünnepély.** A »Szekszárdi rk. Társaskör« mult vasárnap szentelte fel szép ünnepély keretében új helyiségét. Az ünnepen a szekszárdi kath. olvasókör tagjai szép számmal jelentek meg. Az ünnepély szent-misével kezdődött, mely után *Mosgai Sándor* plébános felszentelte az új termet s ugyanő mondotta a diszközgyűlésen az ünnepi beszédet. *Szabó Géza* hittanár is szép beszédet intézett az egybegyűltökhöz. *Wendl Gyula* nagy hatással szavalta *Szepessy L.* »Népszövetségi riadó«-ját. — Délután igen jól sikerült szüreti mulatságot rendezett a társaskör, este pedig színelőadást tartottak, melyen minden szereplő kitűnően megállta helyét. A szendarabát *Orbán Juliska* tanítónő, az énekszámokat *Nemes Győző* tanító tanította be.

— **Vásár.** A legközelebbi székesfehérvári országos vásárt f. hó 25-én tartják meg.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter *kk. Volf József* simonmajori lakos családi nevének *Farkasra*, — kiskoru *Vetting János* várdombi illetőségű, somogyzentimrei lakos családi nevének »Vágvolgyi«-re kért átváltoztatását megengedte.

— **Köszönetnyilvánítás.** A lap multkori számából kimaradt azoknak a ref. olvasókör iránt meleg szeretettel érdeklődő tagoknak a névsora, akik a házatással összekötött táncmulatság beléptidjára felülfizettek. Midőn a mulatságért engedelmet kérve, most rójuk le kedves kötelességünket, a felülfizetőknek köszönetet mondunk és az összegeket e helyen nyugtázzuk. A rendezőség. Felülfizettek a következők: *dr. Gyenes József* 80 fill., *Kajdi József* 60 fill., *Köröstyös János* 20 fill., *Szokoli János* 1 K 1.0 fill., *Majsai László* 1 K, *Dobos János* 60 fill., *Szabó J. Emil* 40 fill., *Bajó István* 60 fill., *Körösi József* 60 fillér.

— **Öngyilkos ifju.** *Góczy Rezső, Góczy János* bátaszéki kereskedőnek, a szegedi felső kereskedelmi iskola 2-ik évfolyamát látogató 16 éves fia szeptember hó 25-én eltűnt szegedi szállásáról. Eltávozásakor levelet hagyott hátra, melyben öngyilkossági szándékát jelenti be. F. hó 6-án Magyarokiszárról értesítették a szülőket, hogy fiuk holttestét ott a Tiszából kifogták, később azonban a rendőrség tévesnek jelentette ki azt az értesítést. Minthogy azonban a fiu szállásadója ragaszkodott ahhoz, hogy a kifogott halott *Góczy Rezső*, a szülők személyesen mentek el Szegedre és onnét Magyarokiszárra és megállapították, hogy a halott tényleg az ő fiuk. Az exhumált holtestet a mélyen sujtott szülők Bátaszékre szállították, ahol a boldogultat f. hó 14-én délután temették el nagy részvét mellett. — Az életunt ifju már a szünidő alatt is eltűnt egyszer szülei lakásáról, de akkor Trencsénben nyomába akadtak. A szerencsétlen gyermeket levele szerint reménytelen szerelem vitte a halálba.

— **Egy szekszárdi előkelő hivatalnok** özege, ki a magyar, német, francia és angol nyelvet tökéletesen bírja és ezen nyelvek tanításával mar foglalkozott, tanórákat óhajt adni a német, francia és angol nyelvből, irodalom- és converzációból. A részletek a kiadóhivatalban megtudhatók.

— **Megtámadott éjjeli őr.** F. hó 16-án éjjel Buzás István, a szekszárdi vasuti állomás éjjeli őre észrevette, hogy, valaki a rakodó kerítésen be akar mászni. Hogy az illetőt elijessze a levegőbe lőtt, mire ez odaszólt neki, hogy István bácsi nem ismer? Buzás erre pisztolyát a tokba tette vissza, mire a kerítésen átmászott alak egy husánggal fejbe verte, úgy hogy feje betört. A kiáltásra a pályaudvarra

bementek a csendőrök, de ekkorra Buzás támadója kiugrott a kerítésen és az éj sötétjében eltűnt

— **Női kalap újdonságok.** A most megérkezett párizsi és bécsi model kalapok az őszi és téli időnyre Frának Jánosné üzletében megtekinthetők.

— **Alapszabály módosítás.** A Szekszárd ujjvárosi r. kath. Olvasókör és ifjusági egyesületnek, Szekszárdi r. kath. Olvasókör cím alatt módosított alapszabályait a belügyminiszter látta-mozta.

— **Halálos végű oéllövés.** *Nagy József* hard-pusztai lakos kertjében folyó hó 4-én céla lövöldöztek, miközben *Nagy* fegyvere véletlenül elsült s a lövés *Balog Mihály* 41 éves napszámos, hardi lakost találta. A súlyosan sérült embert beszállították a szekszárdi kórházba, ahol f. hó 13-án sérülésébe belehalt.

— **Megszökött katona.** *Stocker János* kurdi születésű és illetőségű, a mult évben a cs. és kir. 10. számú mezei tüzérezredhez besorozott tüzér, megszökött ezredétől. A szökött katonát körözték, a csendőrség már el is fogta.

— **Felhívás az ifju vakok szüleikhez.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Vakokat Gyámoló Országos Egyesület Dunántúli Fiókegyletének Szombathelyen lévő ipari toglalkoztatóját az Ifju Vakok Tan- és Nevelőintézetével egészíti ki. Ezen intézetnek első osztálya még a folyó tanévben megnyílik, amelybe való felvételre az igazgatóság pályázatot hirdet. Az intézetbe vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül felvétetnek oly 14 éven fölül és 24 éven aluli ifju vakok, kik a vakságon kívül semmi más testi, vagy szellemi fogyatkozásban nem szenvednek. A felvételeket az igazgatóság ajánlatára a Vakokat Gyámoló Orsz. Egyesület Dunántúli Fiókegyletének választmánya, illetve elnöksége eszközli, miért is a bélyegmentes kérvények hozzá intézendők és az ifju vakok áll. seg. Tanintézete és Foglalkoztatója igazgatóságánál (Szombathelyen, Szelestei-utca 11. sz. a.) f. év október 20-ig nyújtandók be. A dunántúli ifju vakok előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítást szóval vagy írásban készséggel ad (Szombathely, Szelestei-utca 11. sz. a.) *Török Sándor* igazgató.

— **Madocsa segélyezése.** A madocsai tűzkárosultak felsegélyezésére indított gyűjtés 6328 korona 39 fillért eredményezett.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József* keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferenc József* keserűvizet.

— **Fegyverhasználat.** Kisvejkén egy lopás esetben nyomozó csendőrök igazolásra szököttak fel *Köszegi Mihály* ottani lakost, aki gombáskodott a csendőrökkel, majd az egyik csendőr fegyverét is megfogta, mire a csendőr szuronyával *Köszegit* megszurta. A súlyos sérülést szenvedett embert beakarták szállítani a kórházba, de *Köszegi* utközben meghalt.

— **A tüdővész terjedésének** meggátolása céljából — mint bataszéki tudósítónk írja — *Máté József* igazgató-tanító indítványára és javaslatára a nyár folyamán elhatározta a bataszéki községi iskolászek, hogy az összes tantermet portalanító olajjal beereszti, ami aug. végével meg is történt. Hogy tanuló és tanító mit nyert ezáltal, azt csak az tudja megítélni, aki poros iskolában már tanított. A por a mi iskoláinkból számúzve van és a levegő nincsen telítve száz- meg százezer bacillussal. Az olajozás nem kerül többé, mint a havi stúrolás. Az olajat a pozsonyi Apolló-kőolajfinomító gyárból szerezték oe, métermázsáját 23 koronáért. 150 kg. elég volt 10 tanteremnek.

— **Sulyos balaset.** *Hunkár István* rácalmási lakosnak a magyar építő részvénytársaság 67. sz. uszály hajója munkásának folyó hó 7-én, a gemenci Dunaágban a vasmacska lerészteése alkalmával a felhúzókerék mind a két kezét összetörte. Sulyos sebével a szekszárdi kórházba szállították.

— **Rendőri hírek.** *Elter Mátyás* szátkai lakosra a baja-bátaszéki vasutépítésnél 40 zsák cement reá dőlt, sulyos sérüléseket szenvedett. — *Zeman János* napszámosnak távirdásodronyok javítása közben a pályakocsi jobb lábát összezúzta. — *Vodli József* nagydorogi lakos kőmives gróf *Széchenyi* uradalmában törkölygödör falat emelt, miközben a fal ledőlt s *Vodli* b-l lábát eltörte.

— **A játék vége.** A hétfői nagydorogi vássárról jókedvűen hajtott hazafelé *Schmidt Ferenc* kistengelic lakos néhány jóismerősével,

miközben a jókedvű emberek egyike megrántotta Schmidtet, aki ennek következtében elbukott és gyomrát felhasította, sőt belei is megsérültek. A súlyosan sebesült ambert dr. Zavaros Gyula kölesdi körorvos részesítette az első orvosi segélyben.

Bánya-jogasz ösztöndíj. A selmeczbányai bányászati akadémián Halász András, Halász Géza szekszárdi főerdész jelesen érett fia 600 koronás ösztöndíjat nyert.

Szüreti mulatság. A szekszárdi róm. kath. kör intelligens fiatalságának szerdai szüreti mulatsága kitűnően sikerült. A mulatság 9 órakor vette kezdetét azzal, hogy a Seleznik Győző által izlésesen feldíszített színpadon Garay cigányunk zenéje mellett a fiatalság szüreti nótákat énekelt, s megejtette a szokásos választásokat. Birónévá Treer Ilonka, bírónévá Jasek Sándor vármegyei aljegyző, csösznökké pedig Steiner Olga, Cservény Ilonka, Hoff Ilonka választották meg. Erre megkezdődött a szőlőlopás s a nagy itélkezés a tolvajok felett. Nem is nyugodott addig a vigkedvű közönség, míg a nagy borság dacára csaknem minden szőlőfürtöt le nem lopott, volt mellette nagy confetti-csata és szerpentin dobálás is. Utána megkezdődött a reggel 6-ig tartó tánc szakadatlan, igazán pazar jókedvvel. Szünóra elején megtörtént az Ujj János által ajándékozott gyönyörű szőlőkoszoru és egy birka kisorsolása. Kacagató jelenet volt a jókedvű közönség közkívánataira elővezetett birka saját anyanyelvén való beköszöntője. Felülfizettek Hivert Ignác 2 kor. özv. Rogits Miláné 1 kor. Hoff Henrik 1 koronát. Összes jövedelem: 160 korona volt.

Színészet Szekszárdon. Baróti Rezső a dunántúli színerület igazgatója, jól szervezett operette, dráma és vígjáték társulatával e héten körünkbe érkezik és előadásainak sorozatát csütörtökön, e hó 22-én, Bródi Sándor nagyhatalmú művével a »Tanító«-vel kezdi meg. Mint értesülünk a társulatnak több jeles elsőrendű tagja van és az összes fővárosi újdonságokkal rendelkezik. Érdeklődéssel nézünk ezen színi idény elé és hisszük, hogy közönségünk méltó pártolásban fogja a társulatot részesíteni, bővebb értesítést a ma kiadott színi jelentések nyújtanak.

Gyilkos cigány. Sárközi Mihály 21 éves sárpilis cigány f. hó 5-én részeg állapotban összeverekedett a vele vadházasságban élő Budai Rozsival és az ennek segítségére siető több cigányval, miközben a háboruszkodásban részt sem vett, épp akkor hazatérő Ignác Imre 83 éves teknővágót úgy fejbeütötte, hogy az nyomban meghalt. A gyilkost a csendőrség le tartóztatta és átadta a szekszárdi kir. ügyészségnek.

Halálozás. Özv. Ujváry Gyuláné, sz. Goór Mária, Bátyán, f. hó 13-án, 73 éves korában meghalt. A szívjósága miatt általános tiszteletnek örvendett agg urnót 15-én temették Bátyán nagy részvét mellett. A boldogultban Erdős Gábor bátyaszéki főjegyző neje az édes anyját gyászolja.

A kolera ellen. Közegészségi szempontból az ország minden részében a hatóságok széleskörű intézkedéseket tesznek, hogy az emberiség rémét: a kolerát száműzzék. Tisztasági és célszerűségi szempontból az Első Szekszárdi Tejcarnok is fontos és megfizethetetlen újítást honosított meg. Az eddigi kanna-rendszer helyett igen csinos üvegeket bocsájtott közforgalomba, melyekben a tejet szállítják. A mostani járványos időszakban igazán megbecsülendő az Első Szekszárdi Tejcarnok eme újítása; ajánlatos lenne, ha a közönség csakis az ezekben az üvegekben szállított tejet fogyasztaná, sok betegségnek venné elejét ezáltal.

Megégett gyermek. Högyészen 11-én délelőtt Sebők Katalin 6 éves kis leány ruhája a takaréktűzhelyből kipattant szikrától meggyulladt. A szerencsétlen gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azok következtében még vasárnap délután meghalt.

Agyongázolta a saját kocsiját. Horváth János ócsényi lakos tolyó hó 14-én feleségével kocsin hazafelé menet, a falu végén levő kútnál a lovait megakartá itatni. Amint a lovakról a zablát levette, a kut közelében levő kutya a lovak elé ugrott, amitől ezek megvadtak és a kocsit elragadták. Horváthnak nem volt annyi ideje, hogy a lovak elől elugorjon,

hanem hirtelen a kocsirudba kapaszkodott és úgy viték a lovak mintegy 200 lépésnyire, amikor Horváth a földre esett és a 15 métermázsza kukoricával terhelt kocsit keresztül ment rajta, miközben oly súlyos zúzódásokat szenvedett, hogy azok folytán még az nap meghalt.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

Az Egyesült Szekszárd Tolnamegyei Nőegylet választmányának ülése. A szekszárdi nőegylet választmánya e hó 14-én délután 4 órakor ülést tartott. A választmány összejövetelének különös érdekességet az kölcsönzött, hogy Apponyi Gézáné grófné, az egylet új elnöke ez alkalommal teljesítette az első elnöki funkciót. Nyájasan, barátságosan üdvözölve a teljes számban megjelent választmányi tagokat a következő szép és tartalmas beszéddel nyitotta meg a gyűlést, felajánlva az egyletnek a legmesszebbmenő erkölcsi támogatást.

Igen tisztelt választmány!

Mielőtt egyletünknek megválasztatásam óta most első ízben tartott választmányi ülést megnyitnám, felhasználom ezt az alkalmat arra, hogy azon megtisztelő bizalomért, amellyel kitüntetni szívesek voltak, az egyleti ügyek intézésére hivatott ezen testület előtt, legbensőbb köszönetemnek adjak kifejezést!

Megtisztelő bizalmukra tényekkel szeretnék felelni, melyeknek mindegyike az egylet iránt való meleg érdeklődésemnek s azon célok lelkes pártfogolásának lesz tanubizonyosága, amelyeknek felkarolására és szolgálatára nemes hivatásu egyesületünk alakult! E tényeknek szakadatlan láncolatával igyekezni fogok első sorban oda hatni, hogy az egyesület megerősödjék.

Mert míg egyrésztől, minél nagyobb anyagi erő felett rendelkezünk, annál többet is áldozhatunk, addig másrésztől minél nagyobb területre terjed ki egyesületünk szervezete, annál több helyen nézhetünk szembe a nyomorral, annál több nélkülözést lesz módunkban enyhíteni! Az egyesület megerősítésére irányzott törekvéseim tehát, voltaképpen jótékony hivatásunk eredményes kifejtésének elsőrendű biztosítékai.

De törekedni fogok az egylet életműködéseinek élénkítésére is, hogy annak az eleven kapcsolatnak szorosabbá és közvetlenebbé tétele útján, mely a társadalommal való nélkülözhetetlen érintkezéseinket szolgálja, magunk számára a közvélemény rokonszenvét és támogatását biztosíthassuk, egyletünket pedig nagyobb erőfeszítésekre képessé tegyük.

Alig hiszem, hogy Tolnavarmegyében ne lennének még számosan, akik a könyörületeség oltárán velünk együtt áldozni ne tudnának, vagy ne akarnának; s azért a siker reményével vélek a vármegye hölgyközönségéhez — a szegények és elhagyottak nevében — fordulhatni, hogy az egyletbe való belépésükkel emberbaráti törekveinket támogatásban részesítsék!

A nyomor a társadalom bűne; melyet csak a társadalom tehet jóvá!

A mi célunk, hogy ezt elősegítsük!

De ebben a társadalom lelkiismeretének csak eszközei vagyunk s munkánk eredményessége tekintetében magára a társadalomra vagyunk utalva! Azért tevékenységünknek nem szabad abban kimerülnie, hogy a rendelkezésünkre álló anyagi eszközöket jótékonyan felaprózzuk, hanem ezzel párhuzamosan arra is kell terjednie, hogy a társadalomban újabb és újabb segélyforrásokat fakasszunk!

Nagy veszteségnek tekintem egyletünkre nézve, hogy annak éléről eddigi kiváló elnöke, özv. Sass Istvánné Önagsága visszavonult s ebbeli elhatározásának megmásként nem volt rábírható; mert az ő sokszorosan kipróbált ügyszeretete, buzgósa és szakértelme, valóban igen becses tényezői voltak az egyesület fenállásának, tekintélyének és sikerének! A amikor e fölött őszinte sajnálkozástom tolmácsolom, egyszersmind azon reményemnek adok kifejezést, hogy szíves érdeklődésében az egyletet ezentul is részesíteni fogja.

Altalában csakis az egylet ügyeinek intézésére hivatott összes tényezők szíves támogatásában bízva merem remélni, hogy feladatunknak megfelelhettek; s amidőn a magam részéről ebben az irányban teljes készséggel ajánlom föl a körülményeim közt tőlem telhető egész támogatást, kérem engedjék meg, hogy a választmány összes igen tisztelt tagjait, valamint különösen igen tisztelt elnöktársaimat, a

kiknek szíves segítésére részben gyengélkedő egészségem, részben gyakori távollétem folytan kiváltképen számítanom kell, az imént megjelölt irányelvek szem előtt tartásával, egy céltudatos és buzgó együttműködésre kérhessem fel, egyletünknek továbbra is sikert és virágzást kívánva!

A választmányi ülést ezennel megnyitom.

A megjelent hölgyek a szép beszéd programszerű kijelentéseit lelkes éljenzéssel fogadták.

Az éljenzés elhangzása után Apponyi Gézáné grófné, elnök felkérte Wigand János rendes tagot, hogy a legközelebbi közgyűlésig a titkári állást töltsse be.

Wigand János a nőegylet történetének diszkötésbe kötött példányát a nőegylet nevében az elnököknek átnyújtja.

Várkonyi Sándor egyleti jegyző indítványára Krammer János elhunyt egyleti titkár özvegyéhez részvét iratot küld.

Gróf Apponyi Géza 200 koronával alapító tagként belépett az egyleti tagok sorába. Nagy éljenzéssel vették tudomásul.

Elnök bejelenti, hogy értesülése szerint a teasteélyeknek az ovoda egylettel való együttes megtartását, az ovoda egyesület nem óhajtja. Többek hozzászólása után elhatározták, hogy november végén és december elején két teasteélyt rendez az egyesület, külön a nagyvendéglő nagytermében a szokásos beléptidíjjal.

Karácsonyra kiosztatni határozottak, a menházaknak 30 korona, szegényeknek 40 korona, a madocsi tüzkárosultaknak 30 korona.

Uj 8 tag felvételt.

Állandó segélyként 2 folyamodónak 96 koronát szavaztak meg.

Wigand János egyleti h. titkár indítványozza, hogy elnökné ő méltósága szépen kidolgozott tartalmas beköszöntője a nőegylet jegyzőkönyvében szószert megörökíttessék. Az indítványt a választmány egyhangú lelkesedéssel magáévá tette.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

A kir. tanfelügyelő jelentése. Tolnavarmegye közigazgatási bizottsága folyó hó 14-én tartotta rendes havi ülését, melyen Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő jelentette, hogy szeptember hóban megvizsgálta a báta-széki községi I és II. sorszámú községi állandó menedékházat; továbbá, hogy elnökölt több községi tanítóválasztáson s a paksi állami polgári fiu- és a szekszárdi államilag segélyezett községi polgári leányiskolánál az 1908/9. tanév elején megtartott magánvizsgálatokon. Ezen magánvizsgálatokra jelentkezett összesen 16 tanuló, kik közül csekély készütségük miatt elbukott 8.

Legvégül jelenti, hogy Dombóvár 2 állami óvoda szervezetet és az állásokra okleveles óvonók nevezettek ki.

Az 1907. évi 27. t.-c. 4. §- alapján a népnevelés terén kiváló érdemeket szerzett tanítók közül újabban Éry Ferenc dombóvári, Kardos Ferenc muci-i, Kelecsényi Rezső tolnai és Kétyi László szakcsi rk. tanító nyert 200—200 korona, fizetés természetével bíró személyi pótlékot, ezzel a kitüntetett tolnavarmegyei tanítók száma 9-re emelkedett.

Ezután a közigazgatási bizottság a tanfelügyelő javaslataihoz képest 32 ügyet intézett el. Így megállapította több iskola és óvoda költségvetését. Jóváhagyott több javadalmi jegyzőkönyvet és díjlevelet, felterjesztett több államsegélykérvényt. Jóváhagyta továbbá a madocsi ref. iskola építési tervét. Intézkedett, hogy az építkezéshez az államsegély folyósíttassék. Bata községet utasította, hogy iskolai alapvető-készpénzét takaréktárba helyezze el.

Fürdőkedvezmény. Értesitem tankerületem tanítóit, hogy a gleichenbergi (Styria) gyógyfürdő igazgatósága összesen kétszáz okleveles magyar népiskolai tanítónak, a gyógyfürdő és fürdőilletmény díjából engedményezendő 50%-os kedvezményt nyújtja, olyképp, hogy ezen kedvezményt száz tanító május hó 15-től június 15-ig és száz tanító augusztus hó 10-től szeptember hó végéig terjedő időszakban veheti igénybe. Előjegyzés végett a fürdőigazgatóság-hoz forduljanak.

Tihanyi Domokos

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszter a dombóvári állami óvofelügyelő-

bizottságba a következő női tagokat nevezte ki rendes tagul: Schréter Károlynét, Márky Bélánét, Nagy Istvánnét, Szallós Jánosnét, Spitzer Sándornét, Schell Jánosnét, ifj. Ivanich Antalné és dr. Riesz Józsefnét.

Latinnyelv a paksi polgári iskolában. A paksi állami polgári fiúiskolában a latinnyelvet Molnár Sándor ref. lelkész fogja tanítani.

Iskolaszék megalakulása. A mőcsényi rk. iskolaszék 1908 szeptember 20-án 3 évre újra alakult. Egyházi elnök: Gartner Elek, világi elnök: Hüber János, jegyző: Szabó Ádám és gondnok: Szieb János lett. A győrei rk. iskolaszéknél egyházi elnök: Bubregyh Béla, világi elnök: Csoma László, jegyző: Bucsky Mihály, gondnok: Horváth István és Bocz János lett. A mázai rk. iskolaszéknél egyházi elnök: Bubregyh Béla, világi elnök: Bencze István, jegyző: Horváth Mihály, gondnok: László Dénes és Bencze László lett.

Tanító gyűlés. A simontornyai esperesi-kerület tanítói köre f. hó 5-én évi közgyűlését Pincéhelyen tartotta meg. Ft. Fülöpp György esp. pleb. t. pápai káplán elnökle alatt. A szép számmal egybegyűlt tanítószék először sz. misét hallgatott, melyen a pápai himnust és a végén az Istenáld meg a magyart énekelte, azután a rk. elemi népiskolában tartotta meg gyűlését, melynek tárgysorozata a következő volt. 1. Neszmélyi Molnár Paula tamási-i tanítónő olvasta fel a »Haza szeretet fejlesztése a népiskolában« című pedagógiai értékű értekezését. 3. Takács Ferenc simontornyai kántor beszámol a pécsi slőjd tanfolyamról, bemutatja az ott készített agyag munkákat, majd Márc János agyagból készít egy pár tárgyat az első oszt. anyagának köréből. Végül elnök ur indítványára a gyűlés a szöveget éneklésével befejeződött. Ezután Bogár Károly vasuti vendéglősnél társas ebéd következett, hol késő estig barátkozott együtt az egybegyűlt tanítószék.

Miszla, 1908 október 13-án.

Turák János
kőri jegyző.

BÍRÓSÁGI ÜGYEK.

Esküdtársi tárgyalás. A folyó hóban megtartandó esküdtársi ülészakban az általunk már közölt ügyeken kívül még a következő ügyek kerülnek tárgyalásra.

Október 23-án Szeremelei Szabó György kovácsmester ügye, aki Szekszárdon 1908. szeptember hó 10 és 11 közötti éjjelen, apósának, Cserdi Istvánnak lakoházát, afeletti bosszujában, hogy akkor éjjel felesége a lakásába nem eresztette, szándékosan felgyújtotta.

Október 24-én: id. Meszlényi József és hasonnevű fia, tengelici szőlőhegyi lakosok ügye, akik f. évi szeptember hó 13-án Kovács Ferenc ugyanottani lakost boszúból agyonlőtték.

MULATSÁGOK.

Táncestély. A Sióvidéki Ág. Hitv. Ev. Tanítóegyesület és a győnkői Kaszinó Egyesület a tanítók özvegyeit árváit felekezeti különbség nélkül segélyező országos Eötvös-alap Egyesület javára, 1908. évi október 29-én, Győnkön, a kaszinó termeiben, táncal egybekötött táncestélyt rendez. Belépti-díj: Családjegy (négy személyig) 5 korona, személyjegy 2 korona. Műsor: 1. Hymnusz. Erkel F. Előadja: a sióvidéki tanító-egylet énekkara. 2. Költemények, irta és előadja: Dombó Béla. 3. Magyar egyveleg. Előadja: Stollár Margit, zongorán kíséri: Stollár Meláné. 4. La Consolation J. L. Dussek. Előadja: Weil Endre. 5. Dialog. A mézes hetek után. Gyulai Farkastól. Előadja: Tóth Józsefné Várkonyi Jolán és Bene Kálmán. 6. Quartett, Kreutzertől. Előadja: Glöckner Béla, Bús Imre, Kring Ödön, Feller Ádám és Laurentsits Gábor. 7. Humorisztikus felolvasás. Tartja: Knáber Vilmos. 8. Kuruc dalok. Előadja a győnkői uri dalárda. 9. Négy zongora játék. Előadja: Tomka Ilonka és Lemle Gabriella. 10. Szöveg. Egressy B.-tól. Előadja: a sióvidéki tanító-egylet énekkara. 11. Melodráma. Szép Ilonka, Vörösmarty M.-tól, zenéjét szerző: Ernye József. Előadja: Bús Henrik és Széles Gyula. A rendező bizottság 38 tagu s élén dr. Nozdrovicky Ferenc és Heiszler Henrik állanak.

Nyílt-tér.

Az „Angol szabóhoz“

BONDY LIPÓT

modern szabásu kész férfi és gyermekruhák áruháza
Szekszárdon.

Üzlet megnyitás.

A n. é. uri közönségnek van szerencsém szives tudomására hozni, hogy **Szekszárdon, a Dr. Müller Ferenc-féle házban, volt Molnár-nyomda helyiségében, egy a mai modern kornak teljesen megfelelő**

férfi-, fiu- és gyermekruha-áruházat

a mai napon megnyitottam. Legyen szabad ez alkalommal különösen hangsúlyoznom, hogy minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű vásárló közönséget **elsőrendű ruhaszövetekből készült tartós kivitelű és modern szabásu ruhákkal, a legminimálisabb árszabás mellett szolgálhassam ki, hogy ezáltal állandó vevőkört biztosíthassak magamnak.**

Meggyőződésem, hogy tisztességes kiszolgálás mellett a n. é. közönség legkényesebb ízlését is minden tekintetben kielégíthetem.

Kérve jóindulatu támogatását és vagyok szolgálatra kész

tisztelettel

Bondy Lipót.

1-2

Köszönet nyilvánítás.

Fogadják mindazok, akik szeretett fiunk

GÓCZY REZSŐ

elhalálása alkalmával részvétüket nyilvánítani, koszorút küldeni, a temetésen megjelenni s jóleső részvételükkel fájdalomukat enyhíteni, valamint azok az ur-hölgyek, akik a temetésen mint koszorus leányok és boldogult fiunknak azok a t. barátai, akik mint e hölgyek kísérői a temetésen részt venni szivesek voltak, hálás köszönetünket.

Bátaszék, 1908 október 15.

Góczy János és neje.

436. sz. 1908. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Bpesti kir. ker. és váltó törvényszéknek 1908. évi 62934. számú végzése következtében dr. Fuchs Sándor Bpesti ügyvéd által képviselt Országos központi filléres szövetkezet javára 3000 kor. s járó erejéig 1908. évi július hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 3178 koronára becsült követendő ingóságok, u. m.: Butorok, szőnyegek, képek, könyvek, futókocsi stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Tamási kir. járásbírság 1908. évi V. II. 185/2. számú végzése folytán 3000 kor. tökélettel, ennek 1907. évi augusztus hó 31. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 440 kor. 48 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Dombóváron végrehajtást szenvedettek 138 sz. platti lakásán leendő megtartására 1908. évi október hó 23-ik napjának délelőtti negyed 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Tamási 1908. évi október hó 7.

SOÓS kir. bir. végrehajtó.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy I-só rendű porosz és

SALGÓTARJANI DARABOSSZÉN

és I-só rendű kovácsszén, továbbá tojás és 10 kilós brigett, valamint I-só rendű budapesti légszeszgyári pirszén nálam kapható legolcsóbban, úgy nagyban, mint kicsinyben.

Tisztelettel

Mayer János

Telefon 6.

1-2

vas-, fűszer- és szénkereskedő.

2463. szám tkv. 1908.

Árverési hirdetmény.

A dunaföldvári kir. járásbírság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a dunaföldvári kir. járásbírság mint sommás per bíróságnak 1908 Sp 280/3. sz. a. kelt vagyonközösség megszüntetését elrendelő és e tekintetben azonnal végrehajtható ítélete alapján, a dunaföldvári kir. járásbírság területén levő, Madocsa község határában fekvő, a madocsai 1129. számú telekkönyvben felvett a fele részben Csepregi Gergelyné sz. Berek Zsuzsanna, negyed részben Felnagy József (kinek neje Csepregi Zsuzsanna volt), nyolcad részben kiskoru Felnagy Zsófia és nyolcad részben kiskoru Felnagy József nevén álló A + 1-3 sor 964 b) 965 és 966 a) hrsz. alatti ingatlanok és az utóbbin épült népsorsz ház együttesen 1328 korona kikiáltási árban az 1908. évi október hó 29-ik napjának délelőtti 10 órájkor Madocsa község határában megtartandó árverésen eladtni fog a kikiáltási áron alul is.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral bányapénz fejében letenni és a vételárat 3 egyenlő részletben lefizetni kötelesek és, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírott telekvi hatóságnál és Bölcse község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Dunaföldvár, 1908 aug. 13-án.

Bathory Géza,
kir. járásbiró.

382. szám/végrh. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvény-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. járásbírságnak 1908. évi Sp. II. 245/6. sz. végzése következtében Dr. Engel Mór szegedi ügyvéd által képviselt, Berényi Ignác ceglédi lakos javára, 120 korona s járuléka erejéig 1908. évi június hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 1152 koronára becsült követendő ingóságok, u. m.: női ruhaneműk, ebédli szoba berendezések stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Tamási kir. járásbírság 1908. évi V. II. 204/2. sz. végzése folytán 120 korona tökélettel, ennek 1908. évi március hó 12 napjától járó 5% kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 107 korona 55 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Dombóváron (vásártér) leendő megtartására 138 sz. a. ujjában 1908. évi október hó 29. napjának d. e. 10 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladtnak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Tamási, 1908. évi október hó 12. napján.

SOÓS,
kir. bírósági végrehajtó.

Ideális arcz-crème a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arctisztatlanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 14-26

Állandó munkát

kapnak

sziogyártó segédek

akár hetibérfizetés mellett, akár darabszám munkára. Hetibér 8 koronától 12 koronáig. Bővebbet **Kraft János** sziogyártónál **Kadarkut**, Somogy megye. 3-10

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon, mint bármely külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság“

szerkesztőségéhez **Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26.** Kérje a »Szabadalmi Ujság« ingyen mutatvány-számát. 2-20

Egy 2½ lóerejű teljesen jókarban levő

BENZINMOTOR

eladó. Megtekinthető működésben a Molnár-féle nyomdai r.-t.-nál Szekszárdon.

A legszebb fényképek

KISS JENŐ

„Kossuth“ műtermében készülnek

Szekszárd,
Széchenyi-utca 651. szám.

16-26

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint **Szek-szárdon, Széchenyi-utca 140. szám alatt** (volt Martin-féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozású butorokat igen jutányos áron.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szíves figyelmét ugyanazon házban levő **asztalos-műhelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kivánatra tervekkel szívesen szolgálok.

Főtörekvésem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, kérem szíves pártfogását.

134-908.

Kiváló tisztelettel
Laskó Károly

24-52

asztalos és butorraktáros.

Fischl Lajos butor- és épület-asztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában raktárt tart a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek. 65

Változatos és bő tartalommal jelenik meg az **1909. évre**

Garay János

Képes Naptára

Tolnavármegye cimtárával.

Hirdetések felvételnek a Molnár-féle nyomdai részv.-társaságnál Szekszárdon.

Kolera ellen védekezni

kötelessége minden háziasszonynak. Hogy a veszedelmet elkerüljük, az edények tisztántartására különös gondot fordítsunk, mert a pléh-edényeknél a tisztaságra ügyelni lehetetlen. A pléhedények úgy a vizet, mint a tejet gyorsan beszívják magukba és a rozsdaképződés igen gyakori.

Orvosi tanácsra alólírott tejszövetkezet elhatározta, hogy ezután — amennyiben kolera-veszélyes időben a tej fontos tényező — patent zárral ellátott üvegekben fogja szállítani tejtermékeit.

Kivánatos tehát, hogy minden gondos háziasszony csakis ily zárt üvegekben szerezzék be tejszükségletét.

Házhoz szállítjuk a tejet üvegekben az alábbi árak mellett:

1 liter teljes tej	—16 Kor.
1 » lefölözött tej	—04 »
1 » iró	—04 »
1 » tejszín	1-60 »
1 kiló turó	—24 »
1 » vaj	2-80 »

2-2

Első szekszárdi tejszövetkezet.

3422—1908. sz.

Hirdetmény.

A harci tejszövetkezet igazgatósága közhírré teszi, hogy az 1909. évi vaj- és túrótermékek **Harczon, 1908. évi november hó 1-én délelőtt 9 órakor** az olvasóközönség helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

Harczon, 1908 okt. 15.

Az igazgatóság.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a szabás tanfolyamról visszaérkeztem és ujjonnan, modernül átalakított

szabó műhelyemben

a legdivatosabb öltönyöket készítem.

Kérem a nagyrabecsült pártfogóimat, hogy b. bizalmukkal továbbra is ajándékozzanak meg. Megrendeléseket naponta elfogadok és azoknak a legpontosabban teszek eleget.

Kiváló tisztelettel:

König Károly

férfi szabó.
Sédpaták-utca 1102.

A tamási-i járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás folytán megüresedett Tolnavármegye tamási-i járásához tartozó Regöly nagyközségi **jegyzői állásra** pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket **folyó évi október hó 27-ig** hozzám benyujtsák, mert a később beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapját külön fogom kitűzni.

Az állás javadalmazása:

1. Törzsfizetés a községtől 1600 korona.
2. Természetbeni lakás, az ahhoz tartozó mellékhelyiségek és házi kert használata.
3. A községi szervezési szabályrendelet 59. § f) pontja alatt körülírt ¼ kültelek haszonélvezete, melynek munkáltatása a javadalmat terheli.
4. A hivatkozott községi szervezési szabályrendeletben megállapított átalányokkal és a magánmunkálatokért a vármegyei szabályrendelet szerint szedhető díjak.

Tamási, 1908. évi október hó 5.

Szévald Móricz,
főszolgabiró.

2-2

Hirdetmény.

Tisztelettel tudomására adom a szekszárdi, mint vidéki közönségnek, hogy nálam a legjobb minőségű

vasalni való bükkfa-szén

kapható **1 kilós** csomagokban **6 krajoár.** 10 kilótól feljebb **5 krajoár.** Zsákokban métermázsánként is.

Továbbá elsőrendű száraz kemény aprított

tüzifa

métermázsája **1 frt 40 kr. 10 kiló 15 kr.**

S mindennemű **dorong és hasáb tüzifa.**

Bel és külföldi köszén

jutányosan nálam kapható. — Tisztelettel:

Mutsenbacher Ödön

tüzifa és szénkereskedő,
a vasuti állomással szemben.

4-10

Ha jó teát akar inni!

vásárolja tea- és rumszükségletét a

„Garay“ Drogériában

Szekszárd,

Széchenyi-u. (Hangel-ház)

mivel ott eredeti importált árut vásárol a legjutányosabban.

Nincs párja a The King of Jamaica rumnak és a Melange Imperial Globus teának!

4597—908. sz.

Tolnavármegye völgyeségi járásának főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

A Bonyhád nagyközségnél lemondás folytán megüresedett I. és II. **aljegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy oklevéllel és az eddigi működésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket **folyó évi október hó 30-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert az elkésve érkezett, vagy szabálytalanul felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása:

I. aljegyző évi fizetése 1200 korona és napidíjátalány 50 korona.

II. aljegyző évi fizetése 1000 korona és napidíjátalány 30 korona.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Bonyhád, 1908. évi október hó 6-án.

Szentiványi,
főszolgabíró.

2-2

4596—908. sz.

Tolnavármegye völgyeségi járásának főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

A Tolnavármegye völgyeségi járásába kebeleztetett Mórág, Bátaapáti, Cziko, Mőcsény, Palatincza, Szálka, Grábócz és a központi járáshoz tartozó Alsónána községekből alakított és Mórág székhelylyel bíró **körorvosi kör** megüresedvén, annak betöltése végett pályázatot hirdetek és felhivom mindazon orvostudorokat, kik ezen állásra pályázni óhajtának, hogy az 1883. évi I. t.-c. 9. §-ában előirt képzettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikat **folyó évi október hó 30-ig** annál is inkább terjesszék be, mivel a később érkezett, vagy szabálytalanul felszerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Az állás javadalmazása: az 1908. XXXVIII. t.-c. 12. §-a értelmében az állam által folyósítandó 1600 kor. fizetés és 800 koronáig emelkedő 200 koronás ötödéves korpótlék.

Látogatási díjak: Mórágyn nappal 1 korona, éjjel 2 korona, a kör többi községeiben annak kétszerese.

Mórágyn halottkémlésért esetenként 60 fillér és a vágóbiztosi teendők ellátásáért 100 kor. és a szabilyrendeletileg megállapított díjak.

Természetbeni lakás. — Terve van véve, hogy a jövő év tavaszán a körorvos kívánalmainak megfelelő lakást épít a község.

Megjegyzem, hogy a község melletti kőbányák mintegy 1000—1200 kor. jövedelmet biztosítanak.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Bonyhád, 1908 október hó 6-án.

Szentiványi,
főszolgabíró.

2-2

Borsajtók

minden nagyságban kettős emeltyü-szerkezettel
(Mabill-rendszer).

Szőlőzuzók

3 nagyságban, nagy lendkerékkel, keverő-
szerkezettel. Bogyózók.

Vetőgépek

legújabb tolókerékes, nikkelezett szerkezetű, továbbá: darálók, konkolyválasztók, rosták, ekék, szecs kavágók kézi- és járgányhajtásra.

Benzinmotorok malmok hajtására és ipari célokra.

➡ Allandó nagy raktár az összes gazdasági gépekben. — Kedvező fizetési feltételek. ➡

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép és gazdasági gépek nagy raktára Szekszárd, Kaszinó-bazár épület.

99-908

29-52